

Αριθμός 2715/2000

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 27 Ιανουαρίου 2000 με την εξής σύνθεση: Γ. Δεληγιάννης, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Π. Πικραμμένος, Δ. Μπριόλας, Σύμβουλοι, Γ. Ποταμιάς, Κ. Πισπιρίγκος, Πάρεδροι. Α. Γαϊτάνης Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Γ ι α να δικάσει την από 4 Φεβρουαρίου 1999 αίτηση:

τ ο υ ο

οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Γ. Σωτηρέλη (Α.Μ. 13849), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κ α τ ά των: ο οποίος παρέστη με την

δικηγόρο Μ. Φλώρου (Α.Μ. 13427), που την διόρισε στο ακροατήριο και ο οποίος δεν παρέστη,

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ` αριθ. 1993/1998 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Π. Πικραμμένου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αναιρεσείοντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους πληρεξουσίου των δύο

πρώτων αναιρεσιβλήτων, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (ειδικά έντυπα παραβόλου υπ' αριθμ. Α 1564649 και Α 1564650/99).

2. Επειδή, για την άσκηση αιτήσεως αναιρέσεως επί υποθέσεων που αναφέρονται στον έλεγχο του κύρους των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών δεν απαιτείται η καταβολή τελών. Πρέπει επομένως τα αχρεωστήτως καταβληθέντα από τον αιτούντα τέλη να επιστραφούν σ' αυτόν ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης (Σ.Ε. 2283/1995).

3. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της υπ' αριθμ. 1993/1998 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία έγιναν δεκτές οι εφέσεις των ήδη αναιρεσιβλήτων, απερρίφθη η αντέφεση του ήδη αναιρεσειόντος και εξαφανίσθηκε η υπ' αριθμ. 129/1998 απόφαση του τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, μετά δε την εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής εκδικάσθηκε η από 10.11.1998 ένσταση του Γρηγορίου Τζήγκα και έγινε αυτή εν μέρει δεκτή, διορθώθηκε αναλόγως ο πίνακας αποτελεσμάτων των δημοτικών εκλογών της 10.11.1998 στον Δήμο Αξιού, ανακηρύχθηκε επιτυχών ο συνδυασμός "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΡΟΟΔΟΣ" και Δήμαρχος στον παραπάνω Δήμο ο Νικόλαος

Γιουτίκας, περαιτέρω δε ανακηρύχθηκαν οι επιλαχόντες συνδυασμοί καθώς και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί και τοπικοί σύμβουλοι. Εξάλλου, με την εξαφανισθείσα υπ' αριθμ. 129/1998 απόφαση του τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης είχε γίνει δεκτή η από 10.11.1998 ένσταση του ήδη αναιρεσειόντος, είχε ακυρωθεί ολόκληρη η εκλογή στον Δήμο Αξιού και διαταχθεί η επανάληψη της εκλογής στο Δήμο αυτό μεταξύ των συνδυασμών "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ", "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ" και "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ- ΠΡΟΟΔΟΣ" και με τους υποψηφίους που είχαν ανακηρυχθεί με την υπ' αριθμ. 23597/1998 πράξη του πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτουν τα ακόλουθα: Στις 20.9.1998 υποβλήθηκε στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης η δήλωση υποψηφιότητας του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ- ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ", στην οποία αναγράφονταν τα ονόματα του υποψηφίου δημάρχου των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων για τον Δήμο Αξιού και των υποψηφίων τοπικών συμβούλων Βραχιάς και Ν. Μαλγάρων. Η δήλωση αυτή υπογραφόταν μόνον από τον υποψήφιο δήμαρχο Ιωάννη Δήμου και συνοδευόταν από όλα τα προβλεπόμενα από την παρ. 3 του άρθρου 55 στοιχεία, δηλαδή πιστοποιητικά εγγραφής στο γενικό μητρώο δημοτών, που εκδόθηκαν όπως προκύπτει από το περιεχόμενό τους μετά από αίτηση των υποψηφίων "για χρήση υποψηφιότητάς τους στις δημοτικές εκλογές την 11.10.1998", υπεύθυνες δηλώσεις περί μη στέρησης των πολιτικών τους δικαιωμάτων και τα ανάλογα παράβολα τα οποία ως αιτιολογία για την κατάθεσή τους αναφέρουν "υποψηφιότητα στις δημοτικές εκλογές 11.10.1998". Στις 26.9.1998 με την υπ' αριθμ. 23597 πράξη του το Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης προέβη στην ανακήρυξη των συνδυασμών που δηλώθηκαν για τις εκλογές στο Δήμο Αξιού, εκτός από τον ανωτέρω συνδυασμό κρίνοντας την σχετική δήλωση υποψηφιότητας

απαράδεκτη με την αιτιολογία ότι "δεν έφερε τις υπογραφές των φερομένων ως υποψηφίων δημοτικών και τοπικών συμβούλων ώστε να προκύπτει η ρητή και αναμφίβολη βούλησή τους να συμμετάσχουν στις εκλογές με τον συγκεκριμένο συνδυασμό. Στις 28.9.1998 όλοι οι υποψήφιοι του ανωτέρω συνδυασμού υπέβαλαν αίτηση θεραπείας ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, το οποίο με την υπ' αριθμ. 24209/1.10.1998 "απόφασή" του (διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας) δέχθηκε εν μέρει την αίτηση αυτή και μεταρρύθμισε την κατά τα ανωτέρω υπ' αριθμ. 23597/1998 πράξη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, ανακηρύσσοντας έτσι τον ανωτέρω συνδυασμό, ενώ δεν δέχθηκε την υποψηφιότητα του υποψήφιου δημοτικού συμβούλου Βασιλείου Μούλη και των υποψηφίων τοπικών συμβούλων Βραχιάς Κων/νου Λιούλια και Δημητρίου Μίγκα γιατί δεν είχαν υποβάλει εμπροθέσμως υπογεγραμμένες τις σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις. Σύμφωνα με την αιτιολογία της απόφασης αυτής οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι προφανώς από παραδρομή παρέλειψαν να θέσουν τις υπογραφές τους στη δήλωση καταρτίσεως του ρηθέντος συνδυασμού κατέθεσαν όμως αυτή μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά εμπροθέσμως ενώ θέτοντας την υπογραφή τους στις σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις δήλωσαν, με όλα αυτά, ρητά τη βούλησή τους να συμμετάσχουν με τον συνδυασμό αυτό στις εκλογές. Οι αιτούντες δήλωσαν ενώπιον του ακροατηρίου ρητά τη βούλησή τους να συμμετάσχουν στις εκλογές και προσκόμισαν σχετική δήλωση με τις υπογραφές τους. έτσι στις εκλογές της 11.10.1998 στο Δήμο Αξιού, έλαβαν μέρος οι κάτωθι συνδυασμοί: Α) ο συνδυασμός "ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ", Β) ο συνδυασμός "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ", Γ) ο συνδυασμός "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΡΟΟΔΟΣ" και Δ) ο συνδυασμός "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ". Επί συνόλου εγγεγραμμένων 6.765 ψήφισαν 6.045 και από τα 5.691 έγκυρα ψηφοδέλτια που καταμετρήθηκαν ο κάθε συνδυασμός έλαβε τις εξής ψήφους: ο πρώτος 1740, ο δεύτερος 428, ο τρίτος 1767 και ο τέταρτος 1756 ψήφους, χωρίς να

συγκεντρώσει κανένας συνδυασμός την απόλυτη πλειοψηφία. Από τις 9 έδρες δε που έπρεπε να διανεμηθούν κατά την πρώτη κατανομή έλαβαν ο πρώτος, τρίτος και τέταρτος συνδυασμός από τρεις έδρες ενώ ο δεύτερος συνδυασμός δεν έλαβε καμία έδρα. Κατόπιν των αποτελεσμάτων αυτών η ψηφοφορία επαναλήφθηκε την επόμενη Κυριακή μεταξύ των υποψηφίων δημάρχων οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους δηλαδή μεταξύ των:

A) Γιουτίκα Νικολάου του Κωνσταντίνου υποψήφιο δήμαρχο του συνδυασμού "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΡΟΟΔΟΣ" και Β) Δήμου Ιωάννη του Νικολάου, υποψήφιο δήμαρχο του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ". Κατά την επαναληπτική αυτή ψηφοφορία ψήφισαν 5.953 εκλογείς και επί 5.534 εγκύρων ψηφοδελτίων έλαβαν ο υποψήφιος δήμαρχος του συνδυασμού "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΡΟΟΔΟΣ" 3.035 ψήφους και ο υποψήφιος δήμαρχος του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ- ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" 2.499 ψήφους. Με βάση τα αποτελέσματα της επαναληπτικής ψηφοφορίας οι οκτώ (8) έδρες της δεύτερης κατανομής περιήλθαν στον πρώτο συνδυασμό ενώ ο δεύτερος δεν έλαβε καμία έδρα. έτσι από τις 17 έδρες του εν λόγω δήμου έλαβαν με βάση τα αποτελέσματα της αρχικής και της επαναληπτικής ψηφοφορίας ένδεκα (11) έδρες ο συνδυασμός "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΡΟΟΔΟΣ" και από τρεις (3) έδρες οι συνδυασμοί "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ" και "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ- ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" και με βάση τα αποτελέσματα των δύο κατά τα ανωτέρω ψηφοφοριών καταρτίστηκε με την υπ' αριθμ. 214 πράξη του Προέδρου Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης ο πίνακας γενικών αποτελεσμάτων των εκλογών αυτών. Κατά του κύρους της εκλογής των δημοτικών αρχών της 11ης και 18ης Οκτωβρίου 1998 στο Δήμο Αξιού άσκησε ένσταση ο Γρηγόριος Τζήγκας, υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος με τον συνδυασμό "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ", με την οποία μεταξύ άλλων υπεστήριξε ότι η υποψηφιότητα του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" ήταν εξαρχής απαράδεκτη, αφού η σχετική δήλωση δεν συνυπογράφηκε από όλους τους υποψήφιους συμβούλους αλλά μόνον από τον υποψήφιο δήμαρχο του

συνδυασμού. Με την υπ' αριθμ. 129/1998 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης έγινε δεκτή η ένσταση κατά παραδοχή αυτού του λόγου της, ακυρώθηκε ολόκληρη η εκλογή του Δήμου Αξιού και διατάχθηκε η επανάληψη των εκλογών μεταξύ των λοιπών συνδυασμών εκτός από τον συνδυασμό "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" διότι το πρωτόδικο δικαστήριο, όπως προκύπτει από τις αιτιολογίες της προσβαλλόμενης αποφάσεώς του έκρινε, ότι αφού στην αρχική δήλωση καταρτίσεως του εν λόγω συνδυασμού δεν είχαν τεθεί οι υπογραφές όλων των υποψηφίων ούτε συνοδευόταν από γραπτές αποδοχές των υποψηφίων ήταν απαράδεκτη και εσφαλμένως το Πολιτικό Δικαστήριο επέτρεψε στον συνδυασμό αυτό να νομιμοποιήσει εκ των υστέρων την σχετική δήλωσή του παρέχοντας στους υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους την ευχέρεια να προσκομίσουν δήλωση με τις υπογραφές τους. Τέλος, με την αναιρεσιβαλλόμενη υπ' αριθμ. 1993/1998 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης έγιναν δεκτές οι εφέσεις των ήδη αναιρεσιβλήτων, απερρίφθη η αντέφεση του ήδη αναιρεσειόντος και εξαφανίσθηκε η υπ' αριθμ. 129/1998 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου. Ακολούθως, εκδικάσθηκε η από 10.11.1998 ένσταση του Γρηγορίου Τζήγκα και έγινε αυτή εν μέρει δεκτή, διορθώθηκε αναλόγως ο πίνακας αποτελεσμάτων των δημοτικών εκλογών της 10.11.1998 στον Δήμο Αξιού, ανακηρύχθηκε επιτυχών ο συνδυασμός "ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΡΟΟΔΟΣ" και Δήμαρχος στον πιο πάνω Δήμο ο Νικόλαος Γιουτίκας, περαιτέρω δε ανακηρύχθηκαν οι επιλαχόντες συνδυασμοί καθώς και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί και τοπικοί σύμβουλοι.

5. Επειδή, όπως έχει ήδη κριθεί, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1, 2ζ, 3 και 6 του ν. 1406/1983 και 57 παρ. 1 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα προκύπτει ότι η ανακήρυξη των εγκύρων δηλωθέντων υποψηφίων συνδυασμών προκειμένου αυτοί να λάβουν μέρος στις

επικείμενες δημοτικές εκλογές, όσο και η μη αποδοχή δηλώσεων που υποβλήθηκαν, ανήκει λόγω και του μεγαλύτερου ανά την Επικράτεια αριθμού των πολιτικών δικαστηρίων σε σύγκριση με τα διοικητικά δικαστήρια, στην δικαιοδοσία των οικείων πολιτικών δικαστηρίων. Η άποψη αυτή συνάδει προς την παρ. 4 του άρθρου 94 του Συντάγματος, στην οποία ορίζεται ότι στα πολιτικά ή τα διοικητικά δικαστήρια μπορεί να ανατεθεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα διοικητικής φύσεως που ορίζει ο νόμος. Αντιθέτως, η εκδίκαση των ενστάσεων που στρέφονται κατά του κύρους των δημοτικών εκλογών που διενεργήθηκαν ανήκει στην δικαιοδοσία των οικείων διοικητικών δικαστηρίων, τα οποία, κατά την εκδίκαση των ασκουμένων ενώπιόν τους ενστάσεων εξετάζουν όλες τις προβαλλόμενες αιτιάσεις, δηλαδή και αυτές οι οποίες ανάγονται σε πλημμέλειες της εκλογικής διαδικασίας σχετικά με την ανακήρυξη των υποψηφίων (βλ. ΑΕΔ 23/1990).

6. Επειδή, στο άρθρο 55 του π.δ/τος 410/1995, με το οποίο κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι ισχύουσες διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα (Α? 231) ορίζονται τα εξής: "1. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση, που υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν. Στη δήλωση του συνδυασμού η σειρά των υποψηφίων καθορίζεται με τον εξής τρόπο. Πρώτο γράφεται το επώνυμο του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας και ακολουθούν με αλφαβητική σειρά, τα επώνυμα των λοιπών υποψηφίων του συνδυασμού. Δίπλα ή και κάτω από το όνομα του υποψηφίου δημάρχου ή του υποψήφιου προέδρου της κοινότητας γράφονται οι αντίστοιχες ενδείξεις. Αλλά και αν λείπουν οι ενδείξεις αυτές στους συνδυασμούς των δήμων όποιος είναι γραμμένος πρώτος θεωρείται "υποψήφιος δήμαρχος" και στους συνδυασμούς των κοινοτήτων, όποιος είναι γραμμένος πρώτος θεωρείται "υποψήφιος πρόεδρος της κοινότητας". 2. Η δήλωση μπορεί να υποβληθεί και από έναν

από τους υποψηφίους που περιλαμβάνονται σ? αυτήν ή από τρεις τουλάχιστον εκλογείς που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο των δημοτών ή στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται γραπτή αποδοχή κάθε προσώπου που προτείνεται με τη δήλωση. 3. Στη δήλωση επισυνάπτεται για κάθε υποψήφιο του συνδυασμού:

α) πιστοποιητικό εγγραφής στο γενικό μητρώο των δημοτών ή στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι υποψήφιος, β) υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου, ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής για την οποία θέτει υποψηφιότητα και γ) γραμματίο δημόσιου ταμείου, που βεβαιώνει ότι κάθε υποψήφιος δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, πρόεδρος κοινότητας και κοινοτικός σύμβουλος έχει καταθέσει αντίστοιχα, το ποσό των δραχμών είκοσι χιλιάδων (20.000), δέκα χιλιάδων (10.000), δέκα χιλιάδων (10.000) και πέντε χιλιάδων (5.000) ... (όπως ισχύουν τα ποσά αυτά με βάση την 9118/1998 κοινή Υπουργική απόφαση (Β' 530).

4. Η δήλωση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, ύστερα από παραγγελία των προσώπων που την υποβάλλουν ή ενός εκλογέα δημότη ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του Πρωτοδικείου αν πρόκειται για δήμο και στον Ειρηνοδίκη αν πρόκειται για κοινότητα, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία. Έως τη λήξη αυτής της προθεσμίας, επιτρέπεται μόνο να συμπληρωθεί ο συνδυασμός... Μετά τη λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση ή την παράδοση στο αρμόδιο δικαστήριο, καμιά μεταβολή της δηλώσεως δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που πέθαναν, σύμφωνα με το άρθρο 58. ...". Από τις διατάξεις αυτές ερμηνευόμενες με σκοπό την διευκόλυνση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος του εκλέγεσθαι συνάγεται ότι οι συνδυασμοί καταρτίζονται μεν "με γραπτή δήλωση που υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι", δεν απαιτείται όμως, οι υπογραφές των υποψηφίων

δημοτικών συμβούλων να περιλαμβάνονται, επί ποινή ακυρότητας, στο σώμα της δηλώσεως καταρτίσεως του συνδυασμού που παραδίδεται στον Πρόεδρο Πρωτοδικών, αλλά μπορεί να τίθενται και σε επισυναπτόμενες στη δήλωση καταρτίσεως ιδιαίτερες για κάθε υποψήφιο δηλώσεις, εφόσον αυτές συνοδεύονται από τα κατά το νόμο απαραίτητα στοιχεία και από το κείμενό τους προκύπτει ρητή και ανεπίδεκτη αμφιβολιών αποδοχή της υποψηφιότητας των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων. Αυτό συνάγεται και από την διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 55 του πιο πάνω κώδικα (π.δ/μα 410/1995) που ορίζει ότι, αν έχει συνταχθεί η δήλωση του συνδυασμού που προβλέπει η παράγραφος 1, με διαφορετικό τρόπο δεν είναι απαράδεκτη εφόσον περιλαμβάνει ρητή δήλωση που ορίζει τον υποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας, συγχωρώντας έτσι τη με διαφορετικό τρόπο σύνταξη της δηλώσεως του συνδυασμού, ενώ με την ίδια διάταξη θεωρείται στη συνέχεια ως απαράδεκτη σε κάθε περίπτωση η εκπρόθεσμη δήλωση ή αυτή που περιλαμβάνει λιγότερους υποψηφίους από το ελάχιστο όριο. Εξ άλλου με την παρ. 1 του άρθρου 57 του αυτού π.δ/τος ορίζεται ότι η δέκατη πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία το Πρωτοδικείο αν πρόκειται για δήμο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί έγκαιρα, ενώ με το άρθρο 83 ορίζεται ότι: "Το δικαστήριο αποφασίζει ότι η εκλογή είναι άκυρη, αν διαπιστώσει ότι: α) τα πρόσωπα που έχουν εκλεγεί δεν έχουν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κάποιο κώλυμα εκλογιμότητας, β) υπάρχει παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της εκλογής. Στη δεύτερη περίπτωση, το δικαστήριο ακυρώνει την εκλογή, μόνον εφ' όσον δημιουργούνται αμφιβολίες για το ότι το συνολικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας θα ήταν διαφορετικό, αν δεν συνέβαιναν οι παραβάσεις και οι πλημμέλειες που διαπιστώθηκαν. Το δικαστήριο, στην περίπτωση αυτήν μπορεί να ακυρώσει ολόκληρη την εκλογή ή μόνο την επαναληπτική, είτε για όλα είτε για ορισμένα εκλογικά τμήματα. 2. ... 3. ... 4. Αν απορριφθούν οι ενστάσεις καθώς και στις περιπτώσεις των παραγράφων 2

και 3 τούτου του άρθρου, το δικαστήριο επικυρώνει το αποτέλεσμα της εκλογής και εφαρμόζει το άρθρο 79".

7. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως το Πολιτικό Δικαστήριο, το οποίο αρχικά είχε απορρίψει την δήλωση υποψηφιότητας του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ- ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" επανήλθε κατόπιν ασκήσεως αιτήσεως θεραπείας και με νέα απόφασή του ανεκήρυξε υποψήφιο τον συνδυασμό αυτό. Τούτο δε, διότι κατά την άποψη του αιτούντος, ο έλεγχος της νομιμότητας της περί ανακηρύξεως των συνδυασμών αποφάσεως του πολιτικού δικαστηρίου μπορεί να γίνει μόνο με την άσκηση ενστάσεως στα πλαίσια της εκλογικής δίκης, ενώ, κατά την ίδια άποψη, δεν είναι επιτρεπτή η μεταρρύθμιση της περί ανακηρύξεως αποφάσεως από το ίδιο το πολιτικό δικαστήριο. Η ανακήρυξη όμως των συνδυασμών των υποψηφίων δημάρχων και δημοτικών συμβούλων από δικαστικό όργανο (πολιτικό δικαστήριο) είναι πράξη με την οποία ασκείται πράγματι διοικητική λειτουργία υπό τον τύπο δικαστικής αποφάσεως. Επομένως, και εφόσον η περί ανακηρύξεως των υποψηφίων συνδυασμών κλπ. απόφαση έχει τον χαρακτήρα διοικητικής πράξεως, η πράξη αυτή μπορεί, μέχρι την διενέργεια των δημοτικών εκλογών, να ανακληθεί, να μεταρρυθμισθεί ή να διορθωθεί από το οικείο πολιτικό δικαστήριο εάν διαπιστωθεί πλημμελεία της ή για να ληφθούν υπόψη νέα πραγματικά περιστατικά, ενώ εξάλλου, σύμφωνα με όσα έχουν ήδη εκτεθεί σε προηγούμενη σκέψη κατά την εκδίκαση των ενστάσεων κατά του κύρους των δημοτικών εκλογών εξετάζονται και οι αιτιάσεις οι οποίες αναφέρονται σε πλημμέλειες της εκλογικής διαδικασίας σχετικά με την ανακήρυξη των υποψηφίων. Δεδομένου δε ότι έτσι έκρινε και το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο δεν έσφαλε, κατόπιν αυτού δε οι εκτεθέντες πιο πάνω ισχυρισμοί του αιτούντος περί του αντιθέτου πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμοι.

8. Επειδή, περαιτέρω, το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, ερευνώντας επί της ουσίας τις αιτιάσεις σχετικά με την νομιμότητα της ανακηρύξεως από το πολιτικό Δικαστήριο του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" έκρινε ότι δεν έλαβε χώρα παράβαση των διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα που ρυθμίζουν τα της διαδικασίας για την ανακήρυξη συνδυασμών. Αυτό δε, όπως αναφέρεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση "...γιατί μόνη η έλλειψη των υπογραφών των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων στην κοινή δήλωση που υποβλήθηκε από αυτούς και η οποία φέρει μόνον την υπογραφή του υποψηφίου δημάρχου δεν συνιστά τέτοιας βαρύτητας πλημμέλεια που να οδηγεί σε ακύρωση της υποψηφιότητας του εν λόγω συνδυασμού, προεχόντως γιατί ήταν ήδη εκπεφρασμένη η σαφής βούληση των υποψηφίων να συμμετάσχουν στον εκλογικό αγώνα με την συνυποβολή μαζί με την δήλωσή τους α) πιστοποιητικού εγγραφής του στα οικεία δημοτολόγια με ρητή μνεία ότι αυτό εκδίδεται "μετά από αίτησή του για χρήση υποψηφιότητάς του στις δημοτικές εκλογές την 11.10.1998", β) ενυπόγραφης υπεύθυνης δήλωσης εκάστου των υποψηφίων του συνδυασμού περί του ότι δεν είχε στερηθεί των πολιτικών του δικαιωμάτων με ρητή μνεία "ότι τυγχάνει κάτοικος και δημότης των Κοινοτήτων από τις οποίες καταρτίστηκε ο Δήμος Αξιού, ότι θέτει υποψηφιότητα για την εκλογή αυτή και ότι υποβάλλει τη δήλωση αυτή σύμφωνα με το άρθρο 55 του π.δ/τος 410/1995", γ) έντυπου παραβόλου με συμπληρωμένο το ονοματεπώνυμο κάθε υποψηφίου με την ένδειξη "αιτιολογία κατάθεσης υποψηφιότητας στις δημοτικές εκλογές 11.10.1998", τυχόν δε αντίθετη εκδοχή θα οδηγούσε αναπότρεπτα σε φαλκίδευση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματός τους του εκλέγεσθαι. Με την κρίση του αυτή το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης ορθώς ερμήνευσε και εφήρμοσε τις παρατεθείσες ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 55 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, από τις οποίες, όπως έγινε ήδη δεκτό προκύπτει ότι οι υπογραφές των υποψηφίων δημοτικών

συμβούλων δεν απαιτείται να περιλαμβάνονται, επί ποινή ακυρότητας, στο σώμα της δηλώσεως καταρτίσεως του συνδυασμού, αλλά μπορούν να τίθενται και σε επισυναπτόμενες στην δήλωση καταρτίσεως συνδυασμού ιδιαίτερες για κάθε υποψήφιο δηλώσεις. Κατόπιν αυτών, όλοι οι λόγοι αναιρέσεως με τους οποίους προβάλλονται τα αντίθετα πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμοι.

9. Επειδή, προβάλλεται συναφώς ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση του αποδεικτικού υλικού και "παραποιεί" το κείμενο των υπευθύνων δηλώσεων των υποψηφίων που μνημονεύθηκαν πιο πάνω. Προβαλλόμενος όμως με τον τρόπο αυτό, ο παραπάνω λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος και πρέπει ν' απορριφθεί, γιατί πλήττει την διαπίστωση και εκτίμηση του πραγματικού στην οποία προέβη ανελέγκτως το Διοικητικό Εφετείο.

10. Επειδή, εξάλλου κατά την σαφή έννοια της παρατεθείσης πιο πάνω διατάξεως του άρθρου 83 του π.δ/τος 410/1995 το Δικαστήριο, αν διαπιστώσει ότι υπάρχει παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της εκλογής ακυρώνει την εκλογή μόνον εφόσον δημιουργούνται αμφιβολίες για την έκβαση του εκλογικού αποτελέσματος, αν δεν είχαν συμβεί οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν (Σ.Ε. 3680/1996, 2283/1995). Στην προκειμένη περίπτωση, το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης κατά την εκδίκαση της ενστάσεως του ήδη αναιρεσιόntonτος (μετά την εξαφάνιση της υπ' αριθμ. 129/1998 αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου) εδέχθη με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφασή του, μεταξύ άλλων, τα εξής: "... με τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης ένστασης προβάλλεται ότι κατά την προεκλογική περίοδο των δημοτικών εκλογών στο Δήμο Αξιού ο υποψήφιος δήμαρχος με τον συνδυασμό "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" (Ιωάννης Δήμου) εξαπάτησε μεγάλο αριθμό δημοτών του Δήμου Αξιού και

μετέβαλε το εκλογικό τους φρόνημα, με συκοφαντικές διαδόσεις που ανάγονταν στο πρόσωπο του υποψήφιου δημάρχου του συνδυασμού "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ" κατά το διάστημα από 26.9.1998 μέχρι τις εκλογές, εμφανίζοντάς τον να έχει συνδράμει παρασκηνιακά και σε συμπαιγνία με δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους στη μη ανακήρυξη του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ- ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" από το Πολυμελές Πρωτοδικείο με την 23597/1998 "απόφασή" του, την οποία αυτός κατά τους ισχυρισμούς του "διόρθωσε" παρόλο τον παρασκηνιακό πόλεμο. Ειδικότερα αναφέρει ότι αυτός (Ι. Δήμου) μετά την μη ανακήρυξη του συνδυασμού στον οποίο ηγείτο και προκειμένου να αποσείσει δική του ευθύνη διέδιδε ότι "ο Ζακαλκάς έβαλε το χέρι του" και ότι ενώ ειδοποιήθηκαν άλλοι υποψήφιοι να συμπληρώσουν τους φακέλους τους δεν ειδοποιήθηκε ο ίδιος έπειτα από συνεννόηση του Ζακαλκά με τους δικαστικούς υπαλλήλους, εμφανίζοντας έτσι τον εαυτό του ως κυνηγημένο από τον υποψήφιο δήμαρχο και τους υποψήφιους συμβούλους της "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ". Επίσης κατά τις ομιλίες του λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές ήτοι δύο φορές στα Κύμينا, μία στη Βραχιά και μία στα Ν. Μάλγαρα επανέλαβε τις ίδιες κατηγορίες αναφέροντας ενδεικτικά "που είναι οι πανηγυριστές ... και το θλιβερό δίδυμο Ζακαλκά και Καρυτόπουλου που έλεγε τον καθαρίσαμε τον Δήμου" κάνοντας λόγο για "παράτυπες αποφάσεις δικαστηρίων" και για "τα στεγανά των διαδρόμων, των παρασκηνίων και ίντριγκες". Ο λόγος αυτός της ενστάσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής δεδομένου ότι και αληθών υποτιθεμένων των ανωτέρω ο ενιστάμενος δεν αναφέρει, ούτε αποδεικνύει ότι αυτά επηρέασαν πράγματι το εκλογικό φρόνημα ορισμένων εκλογέων και ποιων, με συνέπεια να είναι διαφορετικό το εκλογικό αποτέλεσμα..." Κατόπιν τούτων, ανεξαρτήτως της αοριστίας του αιτήματος του ενισταμένου περί εξετάσεως των μαρτύρων που προτείνει, το Δικαστήριο απέρριψε το σχετικό αίτημά του αφού εσχημάτισε πλήρη δικανική πεποίθηση από τα στοιχεία του φακέλου.

Σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά πιο πάνω, το Δικαστήριο της ουσίας ορθώς ερμήνευσε και εφήρμοσε την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 83 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα δεδομένου ότι, αφού έλαβε υπόψη τα προβληθέντα με την ένσταση πραγματικά περιστατικά έκρινε ακολούθως ότι τα περιστατικά αυτά δεν μπορούν πάντως να οδηγήσουν σε ακύρωση της εκλογής στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον ο ενιστάμενος δεν ανέφερε, ούτε απέδειξε ότι είχαν πράγματι επηρεάσει το εκλογικό φρόνημα ορισμένων εκλογέων και ποιων, με συνέπεια να είναι διαφορετικό το εκλογικό αποτέλεσμα. Εξάλλου, η κρίση αυτή του Δικαστηρίου της ουσίας είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη δεδομένου ότι οι προβληθέντες με την ένσταση ισχυρισμοί του ήδη αναιρεσείοντος ότι οι καταγγελίες του υποψηφίου δημάρχου του συνδυασμού "ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ" είχαν ασκήσει επιρροή "... ιδιαίτερα σε μία πολυάριθμη κατηγορία αγραμμάτων και ηλικιωμένων..." ενόψει και της μικρής διαφοράς των 16 ψήφων που χώριζε τον πιο πάνω συνδυασμό με τον συνδυασμό "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ" κατά την αναμέτρηση της 11.10.1998, ήσαν αόριστοι και συνεπώς μη ουσιώδεις, δεν αρκούσαν δε για ν' αποδείξουν ότι επηρεάστηκε το εκλογικό φρόνημα ορισμένων εκλογέων και ποιων, δεδομένου ότι ο ήδη αναιρεσείων αναφέρθηκε γενικά σε αγράμματους και ηλικιωμένους ψηφοφόρους χωρίς να προσδιορίζει και τι ποσοστό αποτελούν αυτοί στο σύνολο των δημοτών που ψηφίζουν (Σ.Ε. 156/1996), το δε οριακό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας δεν αρκεί για να δημιουργήσει αμφιβολίες ότι το τελικό αποτέλεσμα της εκλογής θα ήταν διαφορετικό, αφού το οριακό αυτό αποτέλεσμα θα μπορούσε να υπάρξει και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε παράβαση (Σ.Ε. 156/1996, Πρβλ. Σ.Ε. 1946/1991). Κατόπιν αυτών όλοι οι λόγοι της υπό κρίση αιτήσεως με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμοι, καθώς και ο ειδικότερος ισχυρισμός ότι δεν εκτιμήθηκαν ουσιώδεις ισχυρισμοί που είχαν προβληθεί με την ένσταση. Επίσης, πρέπει ν'

απορριφθεί και ο λόγος αναιρέσεως ότι μη νομίμως το δικάσαν Δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει τους μάρτυρες που είχε προτείνει ο ήδη αναιρεσείων, προεχόντως γιατί με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση γίνεται δεκτό ότι το Δικαστήριο της ουσίας σχημάτισε πλήρη δικανική πεποίθηση από τα στοιχεία του φακέλου. Ανεξαρτήτως αυτού όμως ο παραπάνω λόγος είναι απορριπτός και ως αορίστως προβαλλόμενος αφού δεν διευκρινίζεται ποιόν συγκεκριμένο ισχυρισμό είχε προβάλει ο αναιρεσείων εν σχέση με το αντικείμενο εξετάσεως των μαρτύρων ώστε να μπορεί να κριθεί εάν η εκτίμηση του Δικαστηρίου της ουσίας ότι δεν ήταν αναγκαία η εξέταση μαρτύρων έχρηζε ειδικότερας απαντήσεως (Σ.Ε. 3680/1996). Τέλος, όλοι οι προαναφερθέντες ισχυρισμοί είναι απαράδεκτοι κατά το μέρος που αμφισβητείται μ? αυτούς η ουσιαστική κρίση του δικάσαντος Δικαστηρίου.

11. Επειδή, εφόσον δεν προβάλλεται άλλος λόγος αναιρέσεως η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί στο σύνολό της.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου και την επιστροφή στον αναιρεσείοντα των αχρεωστήτως καταβληθέντων τελών.

Επιβάλλει στον αναιρεσείοντα την δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων Νικολάου Γιουτίκα και Ιωάννη Δήμου, η οποία ανέρχεται για κάθε έναν από αυτούς στο ποσό των δέκα τεσσάρων χιλιάδων (14.000) δραχμών.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 14 Μαρτίου 2000 και στις 30 Ιουνίου

2000

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Ο Γραμματέας

Γ. Δεληγιάννης

Α. Γαϊτάνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 11 Σεπτεμβρίου
2000.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Η Γραμματέας

Γ. Δεληγιάννης

Δ. Τετράδη